

ÖZET

Dünyada ve ülkemizde öngörülemeyen bir zamanda tahmin edilemeyen şiddette oluşan doğa olayları, bireylerin kurdukları tüm düzenlerini bozmaktadır. Bireyler yaşadıkları alanları, çevreleriyle olan ilişkilerini, canlarını, mallarını, bu afetlerle kaybetmektedir. Bu büyük kayıpları karşısında bireyler ne yapacaklarını bilememektedir. Bu belirsiz durum bireylerde travma oluşturmaktadır. Afetzedelerin bu durumdan bir an önce çıkmaları için eski düzenlerinin sağlanması çok önemlidir. Bu düzenlerinin sağlanması adına asıl yerleşim alanlarına geçene kadar buldukları geçici yerleşim alanlarının kullanıcılara yönelik tasarlanması gerekmektedir.

Bu düşünce ışığında 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen, 7.7 ve 7.6 şiddetindeki, 11 ili etkileyen deprem sonrası etkilenen illerden biri olan Malatya'daki Battalgazi ilçesine bağlı kentli afetzedelerin yaşadığı; Teknokent Konteyner Kenti ve Yeşilyurt ilçesine bağlı kırsal alandan gelen afetzedelerin yaşadığı; Elemendik Konteyner Kent geçici konut yerleşimlerinin seçildiği bir alan çalışması yapılmıştır.

Alan çalışması kapsamında geçici yerleşimlerde barınan afetzede toplulukların sergilediği mahremiyet gereksinimlerinin, psiko-sosyal alan ile savunulan alan davranışlarının, çevresel strese bağlı tepkisel davranışların ve gündelik yaşamın gerektirdiği davranış kalıplarının kültürel farklılıklara göre görünümünün geçici konut yerleşimine etkileri incelenmiştir.

Bu etkiler göz önüne alınarak ileride karşılaşılabilecek bir afet durumunda; tasarlanacak geçici konutların, kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verebilecek değişime eklemelere izin veren tasarımlar yapılması afetzedelerin içinde bulunduğu travmatik durumu daha kolay atlattıklarını sağlayacaktır. Aynı zamanda yapılan mekânsal düzenlemeler kullanıcıların beklentilerini karşılayacağı için yapılara zarar gelmediğinden sonradan kullanılabilir olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Geçici Konut, Mekânsal Düzenleme, Ekleme.

ABSTRACT

Natural events occurring at an unpredictable time with unpredictable violence in the world and in our country disrupt all the orders established by individuals. Individuals lose the areas they live in, their relations with their environment, their lives and property through these disasters. Individuals do not know what to do in the face of these great losses. This uncertain situation traumatises individuals. In order for the disaster victims to get out of this situation as soon as possible, it is very important to restore their old order. In order to ensure this order, the temporary settlement areas where they are located until they move to the main settlement areas should be designed for the users.

In the light of this idea, a field study was conducted in which the temporary housing settlements of Teknokent container city where urban disaster victims from Battalgazi district of Malatya, one of the affected provinces after the earthquake that occurred on 6 February 2023, with a magnitude of 7.7 and 7.6, affecting 11 provinces, and Elemendik Container city, where disaster victims from rural areas of Yeşilyurt district live, were selected.

Within the scope of the field study, the effects of privacy needs, psycho-social and defended area behaviours, reactive behaviours due to environmental stress and behavioural patterns required by daily life according to cultural differences on the temporary housing settlement were examined.

Considering these effects, in the event of a disaster that may be encountered in the future; designing temporary dwellings that will be designed to meet the needs of the users and allowing the additions to the changes will enable the disaster victims to overcome the traumatic situation they are in more easily. At the same time, since the spatial arrangements made will meet the expectations of the users, the structures will not be damaged and can be used later.

Keywords: Earthquake, Temporary Housing, Spatial Arrangement, Addition